

Kokous: Geenitekniikan lautakunnan kokous 3/2015
Aika: Keskiviikko 3.6.2015 klo 14.00 - 16.15
Paikka: STM, Kirkkokatu 14, 1. krs, iso kokoushuone, 00170 Helsinki
Läsnä: Matti Sarvas, pj.
Irma Saloniemi, TY, vpj.
Hinni Papponen, STM, jäsen
Pirkko Kivelä, YM, jäsen
Leena Mannonen, MMM, jäsen
Helena Korpinen, STM, asiantuntija
Timo Lehti, HY, asiantuntija
Maini Kukkonen, Valvira, asiantuntija
Meri Uphoff, Valvira, asiantuntija
Anna Kaisa Vääänen, STM, asiantuntija
Kirsi Törmäkangas, STM, pääsihteeri
Hannele Leiwo, STM, siht.

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden sekä esteettömyyden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi ja osallistujat esteettömiksi. Todettiin, että kyseessä on lautakunnan tämän kokoonpanon viimeinen ja puheenjohtajan läksiäiskokous.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Esiteltävät asiat

- 3.1 Geenitekniikan lautakunnan lausunto Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille luonnoksista määräyksiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta antaisi liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös: Esityksen mukainen.

- 3.2 Roal Oy:n jätehuoltokäytäntöjen muuttaminen [dnot 41/M/05, 42/M/05].

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta hyväksyisi ROALin pyynnössään esittämät solumassajätteen loppukäsittelymenetelmät ja katsoisi niiden varmistavan riittävästi, ettei kompostoinnin lopputuotteessa ole eläviä muuntogeenisiä organismeja. Päätös koskisi niitä Trichoderma- ja Aspergillus-kantoja, jotka sisältyvät esitettyyn riskinarviointiin. Päätös ei koskisi kantoja, joihin siirretään geenitekniikalla geenejä, jotka parantavat oleellisesti niiden selviytymiskykyä yrityksen testaamissa jätteenkäsittelyprosesseissa.

Esitetään myös, että GTLK edellyttäisi jätteenkäsittelyprosessien omavalvontaa, jolla niiden toimivuus varmistetaan myös jatkossa seuraamalla kompostoinnin lämpötiloja tunnelikompostointikokeessa ja pH-arvon nousua käytettäessä kalkkisaostusta. Jos lämpötilat tai pH jäävät huomattavasti esitestauksessa havaittua alhaisemmiksi, kyseistä erää ei voisi toimittaa edelleen markkinoitavaksi ilman että siitä on testattu elävien GM-mikrobien esiintyminen viljelykokein.

Esitetään, että GTLK toteaisi, että edellä esitettyjen edellytysten toteutuessa markkinoitava lopputuote ei olisi geenitekniikkalain 6 luvun mukaista tuotteiden saattamista markkinoille, joten sitä ei koskisi geenitekniikkalain 20 §:n mukainen lupamenettely.

Esitetään myös, että toiminnanharjoittajalle lähetettävässä päätöksessä todettaisiin, että päätöksessä on otettu kantaa vain geenitekniikkalain soveltamiseen, koska ympäristönsuojelu-, jäte- ja lannoitelainsäädännön soveltaminen ja niihin liittyvät lupamenettelyt eivät kuulu GTLK:n toimivaltaan.

Päätös: Geenitekniikan lautakunta hyväksyi ROALin pyynnössään esittämät solumassajätteen loppukäsittelymenetelmät ja katsoi niiden varmistavan riittävästi, ettei kompostoinnin lopputuotteessa ole eläviä muuntogeenisiä organismeja. Päätös koskee niitä Trichoderma- ja Aspergillus-kantoja, jotka sisältyvät esitettyyn riskinarviointiin. Päätös ei koske Trichoderma ja Aspergillus-kantoja, joihin siirretään geenitekniikalla geenejä, jotka parantavat oleellisesti niiden selviytymiskykyä yrityksen testaamissa jätteenkäsittelyprosesseissa.

GTLK edellyttää jätteenkäsittelyprosessien omavalvontaa, jolla niiden toimivuus varmistetaan myös jatkossa seuraamalla kompostoinnin lämpötiloja tunnelikompostointikokeessa ja pH-arvon nousua käytettäessä kalkkisaostusta. Jos lämpötilat tai pH jäävät huomattavasti esitestauksessa havaittua alhaisemmiksi, kyseistä erää ei voisi toimittaa edelleen markkinoitavaksi ilman että siitä on testattu elävien GM-mikrobien esiintyminen viljelykokein.

GTLK toteaa, että edellä esitettyjen edellytysten toteutuessa lopputuotteen markkinointi ei ole geenitekniikkalain 6 luvun mukaista tuotteiden saattamista markkinoille, joten sitä ei koske geenitekniikkalain 20 §:n mukainen lupamenettely.

Toiminnanharjoittajalle lähetettävässä päätöksessä todetaan, että päätöksessä on otettu kantaa vain geenitekniikkalain soveltamiseen, koska ympäristönsuojelu-, jäte- ja lannoitelainsäädännön soveltaminen ja niihin liittyvät lupamenettelyt eivät kuulu GTLK:n toimivaltaan.

3.3 Geenitekniikan lautakunnan kommentit komissiolle maissin MON 810 (EFSA-GMO-RX-MON810) seurantaraportista.

Esitys: Esitetään, että komissiolle lähetettäisiin kommentti, jossa todetaan, että

- geenitekniikan lautakunta ei ole seurantaraporttien perusteella havainnut merkittäviä puutteellisuuksia maissin MON 810 seurannassa;
- lyhytsiipisten seurantaa tulisi jatkaa, sillä tutkimustulokset eivät ole olleet vaikutusten kannalta yksiselitteisiä,
- biodiversiteettiseurantaa ja muihin kuin kohdeorganismeihin kohdistuvaa seurantaa varten olisi hyvä valita seuraavat edustavat indikaattorilajit (*SYKE täydentää*). Toiminnanharjoittajan toteuttama kysely on liian yleinen ja suppea, eikä sisällä tieteellisesti perusteltuja indikaattorilajeja;
- seurantaraportissa olisi ollut hyödyllistä saada lisätietoa rikkakasvien lajikohtaisista ja määrällisistä muutoksista, jos rikkakasveja halutaan käyttää biodiversiteettiä kuvaavina parametreinä; tällöin seurannan tulisi kohdistua raportissa esitettyä suurempaan indikaattorilajivalikoimaan (*SYKE täydentää lajit*)
- seurantaraportteihin olisi selventävää lisätä listaus kansallisista toimintaverkoista ja niiden rooleista seurannassa
- tarvetta maaperän viljavuuden seurannan jatkamiseen olisi hyödyllistä tarkastella uusien tutkimustulosten valossa (A Garcia-Villaraco Velasco, GA Kowalchuk, FJ Gutierrez Manero, B Ramos, E Yergeau, JA Lucas Garcia. (2013) Increased microbial activity and nitrogen mineralization coupled to changes in microbial community structure in the rhizosphere of Bt corn. Applied Soil Ecology 68: 46-56).

After reviewing the monitoring reports the Board for Gene Technology wants to present the following comments:

- *the Board does not recognize any fundamental flaws in the monitoring of MON810*
- *monitoring of rove beetles should be continued, as the research results of the effects have been inconclusive*
- *representative indicator species should be selected for the monitoring of both biodiversity and effects on the following non-target organisms (to be specified by SYKE); questionnaire by the consent holder is too general and limited and does not contain scientifically justified indicator species*
- *should weeds be used as parameters indicating biodiversity, additional information about the changes in weed species and quantity would be useful to include in the monitoring report; in that case monitoring should focus on a broader range of indicator species (species to be specified by SYKE)*
- *the roles of national networks could be clarified by adding a list of them the need for continuing soil fertility monitoring should be considered in the light of the new research results (A Garcia-Villaraco Velasco, GA Kowalchuk, FJ Gutierrez Manero, B Ramos, E Yergeau, JA Lucas Garcia. (2013) Increased microbial activity and nitrogen mineralization coupled to changes in microbial community structure in the rhizosphere of Bt corn. Applied Soil Ecology 68: 46-56.*

Päätös: Komissiolle lähetetään kommentti, jossa todetaan, että

- geeniteknikan lautakunta ei ole seurantaraporttien perusteella havainnut merkittäviä puutteellisuksia maissin MON 810 seurannassa;
- lyhytsiipisten seurantaa tulisi jatkaa, sillä tutkimustulokset eivät ole olleet vaikutusten kannalta yksiselitteisiä,
- biodiversiteettiseurantaa ja muihin kuin kohdeorganismeihin kohdistuvaa seurantaa varten toiminnanharjoittajan olisi hyvä valita edustavat indikaattorilajit. Toiminnanharjoittajan toteuttama kysely on liian yleinen ja suppea, eikä sisällä tieteellisesti perusteltuja indikaattorilajeja;
- seurantaraportissa olisi ollut hyödyllistä saada lisätietoa rikkakasvien lajikohtaisista ja määrällisistä muutoksista, jos rikkakasveja halutaan käyttää biodiversiteettiä kuvaavina parametreinä; toiminnanharjoittajan tulisi esittää kohdistua raportissa esitettyä suurempaa indikaattorilajivalikoimaa
- seurantaraportteihin olisi selventävää lisätä listaus kansallisista toimintaverkoista ja niiden rooleista seurannassa
- maaperän viljavuuden seurannan jatkamista olisi hyödyllistä tarkastella uusien tutkimusten valossa (A Garcia-Villaraco Velasco, GA Kowalchuk, FJ Gutierrez Manero, B Ramos, E Yergeau, JA Lucas Garcia. (2013) Increased microbial activity and nitrogen mineralization coupled to changes in microbial community structure in the rhizosphere of Bt corn. Applied Soil Ecology 68: 46-56).

After reviewing the monitoring reports the Board for Gene Technology wants to present the following comments:

- *the Board does not recognize any fundamental flaws in the monitoring of MON810*
- *monitoring of rove beetles should be continued, as the research results of the effects have been inconclusive*
- *representative indicator species should be selected for the monitoring of both biodiversity and effects on the following non-target organisms; questionnaire by the consent holder is too general and limited and does not contain scientifically justified indicator species*
- *should weeds be used as parameters indicating biodiversity, additional information about the changes in weed species and quantity would be useful to include in the monitoring report; in that case monitoring should focus on a broader range of indicator species*
- *the roles of national networks could be clarified by adding a list of them*
- *the need for continuing soil fertility monitoring should be considered in the light of the new research results (A Garcia-Villaraco Velasco, GA Kowalchuk, FJ Gutierrez Manero, B Ramos, E Yergeau, JA Lucas Garcia. (2013) Increased microbial activity and nitrogen mineralization coupled to changes in microbial community structure in the rhizosphere of Bt corn. Applied Soil Ecology 68: 46-56.*

Ecology 68: 46-56)

4. Tiedotusasiat

- 4.1 Pääsihteeri raportoi komission 22.5.2015 järjestämästä kokouksesta, jossa käsiteltiin ODM-tekniikoita ja Cibusta sekä EU-jäsenmaiden tulkintoja ODM-tekniikan kuulumisesta geenitekniikkalainsäädännön piiriin.
- 4.2 Merkittiin tiedoksi geenitekniikan lautakunnan toimintaan liittyviä tärkeitä päiviä.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraavien kokousten ajankohdat sovitaan myöhemmin.

Puheenjohtaja Matti Sarvas kiitti lopuksi lautakuntaa menneistä toimikausista.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 16.15

Puheenjohtaja

Matti Sarvas

Pääsihteeri

Kirsi Törmäkangas